

بسم الله الرحمن الرحيم

ترکیه سوریې ته ننوته، ورپسې څه کېږي؟

څېر

د سوریې په شمال کې د ترکیې پوځي عملیات.

په سوریه کې د امریکا ستراتیژي یوه ساده فلم ته ورته ده، چې راتلونکې صحنه یې مخکې له مخکې پیش بینی کېږي. د ۲۰۱۸م کال په ډسمبر کې مور د «له سوریې څخه د امریکایي پوځیانو د وتلو تر شا څه دي؟» تر سرلیک لاندې یوه مقاله خپره کړې وه، چې لاندې ټکو ته پکې اشاره شوې وه: «د سیاست په پایله کې، د سوریې کمزوري رژیم له ادلب پرته - چې د مخالفینو پاتې شوني پکې دي - او شمالی سیمې - چې د کردانو نیمه خود مختاره سیمه ده - تقریباً د سوریې په ټولو سیمو خپل کنټرول بېرته لاسته راوړی. د لوبې پای نیردې ښکاري. د سوریې د رژیم د یووالي او بېرته پر پښو درېدو پر وړاندې یوازینی خنډ د دوی مخالفان او په شمال کې کردان دي.

د کردانو د سیمې په اړه؛ امریکا دوی وروزل، د ترکیې پر وړاندې یې وساتل او په اغېزناکه توګه یې د بغدادی د ډلې او اسلامي ډلو پر وړاندې په جګړه کې ترې ګټه واخیسته. د پوځیانو ایستل به دوی له یوه لوري د ترکیې د ګواښونو پر وړاندې او له بل لوري د بشار الاسد پر وړاندې چې غواړي پر ټوله سوریه واک ولري، بې دفاع پرېږدي.

کردي رهبرانو دغه گرمي حس کړه او کله یې چې د امریکایي پوځیانو له وتلو واورېدل، ژر یې له دمشق سره د مخالفتونو د حل و فصل لپاره خبرو ته کېناستل. په دې توګه کردان، نامستقیم ډول د سوریې له دولت سره خبرو اترو ته اړ کړای شول، چې دا کار به بلاخره له واحدې سوریې سره د سوریې د شمال د یو ځای کېدو لامل شي.»

نن دا خبره رښتیا شوه. امریکا د سوریې په شمال کې د کردانو له سیمې ووتنه او ترکیې ته یې د داخلېدو لپاره شنه چراغونه ولګول. دا کار د دې سبب شو چې د کردي سوري ډیموکراتیک پوځونه (SDF) د اړتیا له مخې د بشار الاسد له رژیم سره ادغام شي او د دوی ډېر په زړه پورې خیال، د خودمختاره کردي دولت لرلو ته د خدای پامانۍ لاس پورته کړي.

په پایله کې، د اسد رژیم ۷۰۰۰۰ ښه روزل شوي جنگیالي او ۳۰۰۰۰ د وسلو لاری - چې کردانو ته امریکا ورکړې وې - لاسته راوړې. په بل عبارت؛ د سوریې شمال ته د ترکیې پوځیانو تګ په اغېزناکه توګه د اسد ظالم رژیم پیاوړی کړ.

يو نظر دا دی چې د سوري ډيموکراتيکو ځواکونو (SDF) په وتلو به د سوريې په شمال «خوندي سيمه» کې به هغه دوه ميليونه سوري کډوال مېشت شي، چې اوس په ترکيه کې دي. پوښتنه دا ده چې که بالاخره ترکي پوځيان د سوريې ډيموکراتيکو ځواکونو (SDF) له په شا کولو وروسته له دغې سيمې ووځي، سيمه به د چا په واک کې وي؟ د ترکيې او که د سوريې د رژيم؟

د ترکيې ولسمشر اردوغان په دې اړه واضح خبره کوي. هلته د ترکي پوځيانو شتون موقتي دی او کله چې د سوريې ډيموکراتيک ځواکونه SDF د سوريې په شمال کې د خوندي سيمو لپاره له پلان شوو سيمو نه په شا او همداراز سوري کډوال پکې ځای پر ځای شي، ترکي پوځيان به هغه سيمه پرېږدي. ترکيه، روسيه ايران- چې د سوريې په کرکېچونو کې ډېر دخيل دي- دغه ټول متعهد هېوادونه به د سوريې حاکميت او ځمکنۍ بشپړتيا ته درناوی کوي. د ايران د ولسمشر روحاني په خبره: «د سوريې ځمکنۍ بشپړتيا، نه بېلېدو، حاکميت او ازادۍ ته په درناوی او د دغه هېواد په کورنيو چارو کې د بهرنيو قدرتونو د لاسوهنې پای ته رسېدل».

دا په دې معنی ده چې د سوريې شمال ته د ترکي پوځيانو تگ-چې امريکا تنظيم کړ- له رژيم سره د کردانو په يو ځای کولو سره د بشار ظالم رژيم پياوړی کړ او د سوريې د ځمکنۍ وحدت لپاره يې جدي گامونه پورته کړل. په بل عبارت؛ د سوريې په شمال کې «خوندي سيمه» به بالاخره د ترکيې، روسيې او ايران تر منځ د هوکړې له مخې د سوريې رژيم ته ورکړل شي، دا چاره د سوريې لپاره د جنيوا له اساسي قانون-چې امريکا او ملگرو ملتونو منلې- سره هوکړه ده.

دغه موضوع د روسيې د بهرنيو چارو وزارت يوې وياندي ماريا زاخاروا په دغو خبرو خلاصه کړه: «دا په دې معنا ده چې په اخر کې به د سوريې مشروع دولت-له ترکيې سره پر پوله سربېره- پر خپل ټول ملي قلمرو بشپړ کنترول ولري.»

دا د سوريې د ظالم رژيم د ستاينې، له بشار الاسد سره د همکارۍ په معنا ده او د سوريې له خلکو سره خيانت دی چې د دغه ظالم رژيم او نظام پر وړاندې راپاخېدل او د بدلون لپاره يې له خپل ژوند څخه تېر شول.

د ترکيې د بهرنيو چارو وزير مولود جووس اوغلو له وړاندې دا خبره تاييد کړې وه او ويلي وو چې که بشار الاسد ډيموکراتيکې ټولټاکنې وگټلې، ترکيه او د نړۍ نور قدرتونه به له ده سره د کار کولو په اړه فکر وکړي.

په دې وروستيو کې د ترکيې او صربستان په سوداگريز مارکېټ کې، کله چې له اردوغان څخه په راتلونکي کې د بشار الاسد سره د همکارۍ د شونتيا په اړه وپوښتل، ده ځواب ورکړ: «زه به پخپله خبرې ورسره ونه کړم او دا يوه

بېله موضوع ده، خو زموږ استخباراتي ادارې له يو بل سره خبرې کوي.» ده زياته کړه: «موږ په سوريه کې خپلې اړيکې د روسيې په واسطه ساتو.»

نو راتلونکې صحنې دا دي چې «خوندي سيمې» به د سوريې ظالم رژيم ته تسليمېږي، پر ادلب به قريب الوقوع برید کېږي او د سوريې لپاره به د جنیوا سيکولر اساسي قانون معرفي او پلي کېږي.

موږ بايد په وار وار د چا په ضعيفو او احمقانه پروپاگانډو غلط نه شو. عمر ابن خطاب رحمته الله عليه خومره ښه وايي: زه څوک نه تېرباسم او نه څوک پرېږدم چې ما تېرباسي!

د حزب التحرير مرکزي مطبوعاتي دفتر لپاره

اوکی پالا

په هالنډ کې د حزب التحرير مطبوعاتي استازی